

REMEK-DELA VELIKIH UMETNI SLIKARI-RATNI SVEDOCI GOTOVO

Više od stotinu slika i isto toliko fotografija od večeras pred posetiocima u Beogradu

MILENA MILOŠEVIĆ

redakcija@srpskitelegraf.rs

Povodom obeležavanja stogodišnjice Prvog svetskog rata, Muzej savremene umetnosti i SANU od večeras (19 sati) predstavljaju izložbu „Slikari / Ratnici / Svedoci“. Posetioci Galerije SANU sve do 2. aprila imaju priliku da vide postavku sa preko stotinu slika službenih ratnih slikara i slikarki, dobrovoljnih bolničarki i isto toliko fotografija službenih fotografa srpske vojske, dopisnika i foto-amatera.

KAD AMERIKANAC ZANEMI

Slavni reditelj srpskog pokreta Piter Bogdanović otkrio je da je jedna fotografija ostavila bez reči i legendarnog američkog reditelja Džona Forda, koji je kazao: „Srbi imaju jednu fotografiju koja je gotovo film. Postoji iz Prvog svetskog rata ratna fotografija starog kralja Petra kako se na volovskim kolima 1915. povlači preko Kosova. I kada bi se taj kadar odmrznuo

i pokrenuo, pred nama bi bio pravi pravcati film o velikoj drami srpskog naroda i njegovog kralja“.

- Ford je mislio na fotografiju koju je snimio slikar i fotograf Vladimir Becić, objavljenu u januaru 1916. na naslovnoj strani francuskog lista Illustration... Svestan da jedna slika vredi hiljadu reči, vojvoda Radomir Putnik u septembru 1914, posle masakra nad civilima u Mačvi i Podrinju koji su počimili Austrougari, potpisuje Uput za upotrebu ratnih slikara pridodatih štabovima viših jedinica na bojištu - ističe Milena Marjanović, autor segmenta o fotografiji izložbe na kojoj su predstavljene ratne fotografije.

Srbiji je u nevolji u Velikom ratu pomagalo oko 80 umetnika-ratnika. Oni su beležili veliki dramu srpskog naroda foto-aparatom, olovkom ili drugim slikarskim materijalom. Pribor koji im je bio na raspolaganju bio je veoma oskudan, a dobijali su ga od Vrhovne komande, uglavnom iz Italije i Francuske, ili od Crvenog krsta. U periodima predaha i zatišja, umetnici su vadili svoje skicen-

**SRBI IMAJU
JEDNU FOTOGRAFIJU
IZ PRVOG SVETSKOG
RATA KOJA JE
GOTOVO FILM,
IZ JAVIO JE
DŽON FORD**

Vojnik na straži, razglednica po fotografiji, Samson Černov, 1914.

Zbogom, deco moja, Miloš Golubović, 1916.

blokove i slikali za svoju dušu. A u tom periodu užasa, između velikih bitki, nastala su najznačajnija dela srpskog impresionizma.

SLIKE SVETLOSTI

Autor celokupnog projekta je Žana Gvozdenović, a postavka

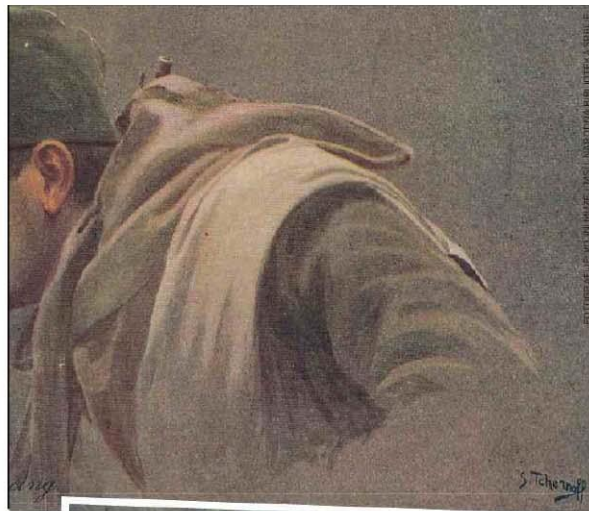
Kakvi smo stigli na Krf, Dragiša Stojadinović, 1915.

Kupanje u moru srpskih vojnika u Govinu, Risto Suković, 1916.

KA U GALERIJI SANU

ATNICI, DLGOTÉ

Valjevska bolnica,
Nadežda Petrović, 1915.

obuhvata dela Nadežde Petrović, Koste Miličevića, Mališe Glišića, Milana Milovanovića, Miloša Golubovića, Vladimira

Becića, Vase Eškićevića, Vase Pomorišca, Dragomira Glišića i mnogih drugih velikana naše umetnosti.

Plava grobnica,
Miloje P. Igrutinović, 1916.